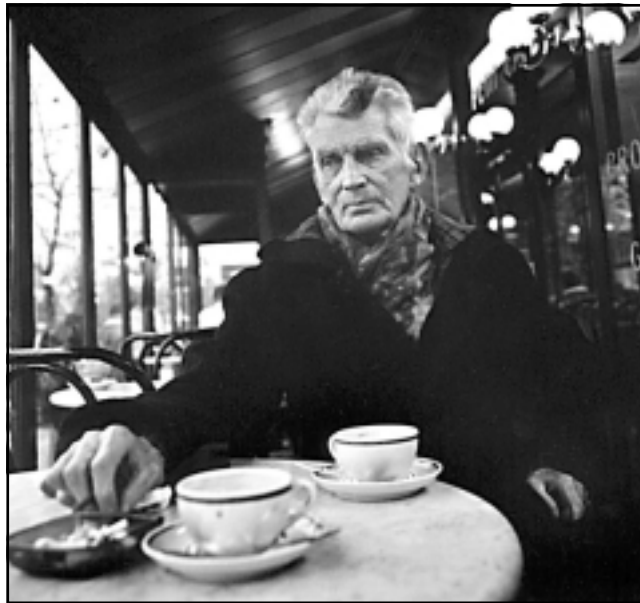

عه‌بده وازن

سامۆیل بیکیت.. شاعیریکی نه‌ناسراو

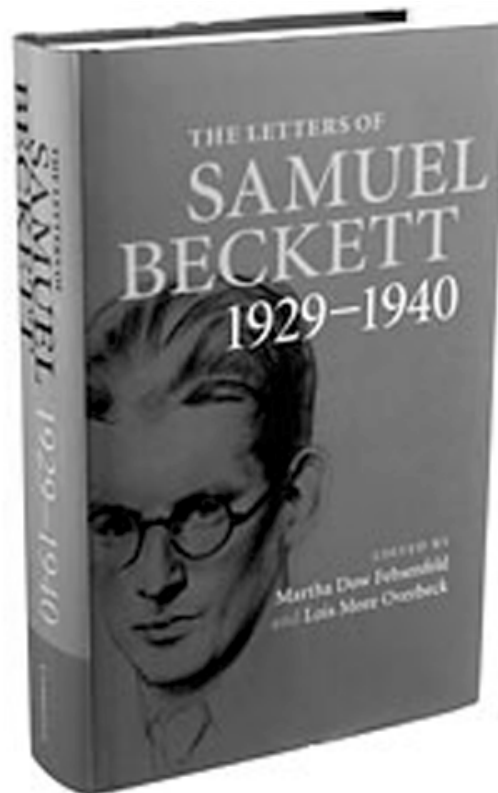
له‌ عه‌ره‌بییه‌وه: تاهیر عوسمان

له‌ شیعره‌ فه‌ره‌نسییه‌کانیدا بیکیت ده‌گاته‌ ئه‌و ئاسته‌ی که‌ له‌
ریگه‌ی ئیسقانه‌کانی ئیکۆ هه‌وڵی ده‌ربهرینی ده‌دا واته‌ هه‌ینانه‌دی
شیعریکی پوختی دامائراو له‌ هه‌موو قسه‌یه‌ک

وهرگيراني فەرهنسي يه كه م ديوانه شيعري
به ناوي ئيسقانه كاني ئيكو كه بيكييت له
سهرهتاي ژياني به ئينگليزي نووسيووه. به م
دوايييه له لايهن دهزگاي مينو بلاق كرايه وه، ئه و
ديوانه وينهي ئه و شاعيره بير دهخاته وه كه
خاوهني له چاوه پرواني گوډويه. به لام ئايا بيكييت
شاعير بووه؟ وه له بهرچي وهرگيراني يه كه م
ديواني رت دهكاته وه كه سالي ۱۹۳۵ به
ئينگليزي له پارييس بلاق كراوته وه و هه ولي داوه
پشتگوئي بخا چاوپوشي لي بكا؟

له سالي ۱۹۷۸ دا بيكييت له ته مهن ۷۲ سالي دا ديواني قهسيده كاني بلاق كرده وه كه
يه كه م به ره ممي بوو به زماني فەرهنسي كه زماني دووه ممي بوو. هه ر له سهرهتاي
۱۹۳۷ دا دهستي به فەرهنسي نووسين كردبوو. تا دواتر بووه يه كييك له نووسه ره
كه و ره كاني هه روهك چو فەرهنسييه كان خويان داني پيدا دهني، هه رچه نده ئه و
ديوانه ش چهنده قهسيده يه كي كوئي له خو گرتبوو كه له سالي نيوان ۱۹۳۷-
۱۹۳۹ نووسييووني و زوربه ياني له كواري "سهرده مه تازه كان" بلاق كردبووه وه كه
جان پول سارته ره ده ري ده كرد. به لام ديوانيكي تري، كه به ديواني قهسيده كانه وه
لكيندرا بوو، به ناو نيشانيكي سه ير ده ركه وت كه كو مه له شيعريكي خراپي له
قهسيده ي زور كورت له خو گرتبوو كه له سالي نيوان ۱۹۷۶ و ۱۹۷۸ نووسييووني.
ئه وه ش گرینگ نيه كه سامويل بيكييت له بلاو كرده وه ي
قهسيده كاني يا نووسيئي هه نديكيان دواكه وتبي. چونكه ئه و هه رگيز بانگه شه ي
شاعيري نه كردوه و هه ولي نه داوه خو و وه كو شاعيريكي زماني فەرهنسي يا
ئينگليزي پيشكيش بكا. هه روه ها قهسيده كانيشي به پتي پويست
نه خو يندوه ته وه. به لكو هه ر به نيمچه نه ناسراوي ماوه ته وه و قهسيده كاني به شيكي
زور بچووكي به ره مه شانويي و رومان نووسييه زوره كه ي و شيعري فەرهنسي به
گشتيان پيك هيناوه. به لام بيگومان روليكي گرنگيان له چه سپاندني شيعريه تي

بیکیټ له پەخشاندا هه‌بووه. به‌تایبه‌تی شیعریه‌تی ده‌قه کراوه‌کانی. که بیکیټ یه‌کیک بووه له‌ داهینه‌ره سه‌ره‌تاییه‌کانی له‌ فه‌ره‌نسا و ئه‌وروپا به‌ گشتی. جیگه‌ی سه‌رنجیشه که شیعره به‌ فه‌ره‌نسی نووسراوه‌که‌ی به‌ مه‌سه‌له‌یه‌که‌وه به‌ ستراره‌ته‌وه که دواتر به‌ کیش‌ه‌ی دووانه‌یی زمانه‌وانی "بیلنگ‌وایسم" لای ئه‌و ناوی ده‌رکرد. چونکه‌ قه‌سیده‌کان یه‌که‌م قوناغی ئه‌و بوون له‌ زمانی فه‌ره‌نسیدا. به‌ راستیش هه‌ول‌ه سه‌ره‌تاییه‌کانی بوون له‌ نووسیندا و هه‌لگری ئه‌زموونیکی به‌ ئازار بوون، هه‌روه‌ک خۆی ئاماژه‌ی پێ کردووه. که دواتر له‌ ریگه‌ی ده‌قه رۆماننووسیه‌ جووانه‌کانیه‌وه زیاتر ده‌رده‌که‌وێ. هه‌رچه‌نده زمانه‌ فه‌ره‌نسیه‌که‌ی ته‌نیا له‌ ساڵی ۱۹۴۵ به‌دواوه ده‌چه‌سپێ، کاتیک ئه‌و ده‌قه جووانانه‌ی پێ ده‌نووسین و له‌ به‌ر به‌هیزی و ره‌هه‌نده

ئەزمونىڭ گەربىيەكە ۋە ھۆشيارىيە زامانەۋانىيەكە بۈۋە مايە سەرسۇرمانى
فەرەنسىيەكان. ھەر ئەۋ كاتەش وتە بەناۋانگەكە دركاند كە دەللى لە زامانى
فەرەنسىدا زۆر ئاسانە بە بى شىۋان بنووسى.

بەللام ئەۋەى ژياننامە ئەدەبىيەكە بىكىت بخوئىتتەۋە بۆى دەردەكەۋى كەۋا ئەۋ
نووسەرە ئايرلەندىيە گەۋرەيە كە ژيانى خۆى بە نووسىن بە ھەردوۋ زامانى
ئىنگلىزى ۋە فەرەنسى بەسەربرد. ئەزمونە ئەدەبىيەكە بە شاعىر ۋە ھەرگىزىكى
شىعەرى ئىتالى ۋە فەرەنسى دەست پى كىردوۋە. ئەۋەى جىگەى سەرسۇرمانىش بى
لەۋانەيە بىكىت يەكەم كەس بوۋىت كە لە سالى ۱۹۳۲ ھەندىك شىعەرى سوريالى
فەرەنسى بۆ زامانى ئىنگلىزى ۋە ھەرگىزىكى، ئەۋىش لە رىگەى قەسىدەكانى "پاپاى
سوريالىيەكان ئەندىيە برىتۆن ۋە ھەردوۋ شاعىر پۆل ئىلوار ۋە ئەندىيە كرۇفيلەۋە،
ھەرۋەھا قەسىدەكانى رامبۆ ۋە ئەۋو لىنيرى ۋە ھەرگىزىكى. ھەرۋەك چۆن شىعەرى چەند
شاعىرىكى ئىتالى ۋە ھەكو ئۆجىنىق مۆنتالىشى- ۋە ھەرگىزىكى. لەۋانەيە ھەبى بىرسى
لەبەر چى ھەندىك شىعەرى ئەلمانىشى ۋە ھەندىكىراۋە، چۈنكە ئەۋ ئەلمانىيەكى چاكى
زانىۋە.

بىكىت سەرەتاي ئەزمونى شاعىرىشى بە شىعەرى ئىنگلىزى دەست پى كىردوۋە
قەسىدەكانىشى لە چەندىن كۆۋار لە دىلن ۋە پارىس بىلەۋ كىردوۋەتەۋە. كاتىك يەكىك
لە بىلەۋكە ھەرۋەكانىش لە پارىس ھانى دەدەن يەكەم دىۋانى بىلەۋ بىكەتەۋە، لە لابرندى
ھەندىك لە قەسىدەكان پاشگەز ناپىتەۋە، بەتايىبەتى قەسىدە سەرەتايىيەكان، بەللام
يەكەم دىۋانى بە ئىنگلىزى سالى ۱۹۳۵ لەسەر حىسابى تايىبەتى خۆى لە پارىس
بىلەۋ كىردوۋەتەۋە ۋە ھەزگەى يۆرۋىبارس بۆى چاپ كىردوۋە كە گرىنگى بە ئەدەبى
ئەنگلۆ - ساكسونى داۋە. ناۋنىشانەكەشى زۆر سەير بۈۋە "ئىسقانەكانى ئىكۆ"،
بەللام دەقەكى تىرى پىش ئەۋ دىۋانە بە ئىنگلىزى لە لەندەن لە سالى ۱۹۳۴ بىلەۋ
بۈۋىۋەۋە بەناۋى "باند ۋە سىراباند" كە يەكسەر دۋاى نووسىنى قەسىدەكان ۋە چەند
وتارىكى رەخنەيى نووسىبۈۋى. بەللام ئەۋ دەقە لە لەندەن ھىچ سەركەۋىتىكى
بەدەست نەھىنا ۋە، ھەزگەى سانسۆرى ئەيرلەندى بىرپارى دا دەستاۋ دەستكردنى
لە ئايرلەندا قەدەغە بىرى. ئەۋ شىكستە جارىكى تىرىش دۈۋبارە دەپىتەۋە. كاتىك

بيکيت "مۆرفى" واته يەكەم رۆمانى بۆلۈ دەكاتەوۋە كە دواى ئەوۋەى ۴۰ دەزگای بۆلۈكردنەوۋە رەتى دەكەنەوۋە تەنیا ۱۷ دانەى لى دەفرۆشرى. ئەوۋەش لە سەرەتادا خراپ بەسەر نووسەردا دەشکیتەوۋە و تەنانت زۆر گومان لە خۆى دەکا و سەرى خۆى بە ئیسفەنجىكى گەورە دەچوینى.

بيکيت ھەولى نەدا دیوانى يەكەمى وەر بگىریتە سەر زمانى فەرەنسى. ھەرەك چۆن بۆ دەقە شانۆیى و رۆمانەکانى ئەنجامى دەدا و لە دواى يەك بە ھەر دوو زمان دەینووسىن. بۆیە دیوانەكە ھەر بە چاپە ئینگلیزییەكەى و بە نیمچە نەناسراوى مایەوۋە، ئەگەر نەناسراویش نەبى. ھەرەك بيکيت ويستبىتى بە بۆلۈكردنەوۋەى يەكەم دیوانى بە زمانى فەرەنسى لە پايزى تەمەندا. يەكەم دیوانى بە زمانى ئینگلیزى ھەر بە لە بىرکراوى بمىنیتەوۋە، ھەرچەندە لە ھەرەتى لاویەتیش نووسىبووى. ديارە فەرەمۆشکردنى ئەو دیوانە لە رازى نەبوونى كەسى خۆى يا رەتکردنەوۋەى ئەو بەرھەمەوۋە سەرچاۋەى نەگرتوۋە، بەوۋەى كە بەرھەمىكى سەرەتايى بووبى. بەلكو ۋەكو سووربوونىك و ابوۋە لەسەر فەرەمۆشکردنى ئەو قۇناغەى كە تىيدا نووسراۋە. كە سەختترین قۇناغ بوۋە لە رووى نائومىدى و خەمۆكى و رەشبینىيەوۋە. بۆیە تەنیا شىكردنەوۋەى ناوئىشانە سەرەككەى كىتەبەكە "ئىسقانەكانى ئىكۆ" يا ناوئىشانە ناۋەندىيەكەى "نىشتەنىيەكانى تر"، بەلگەن لەسەر ئەو تىكچوونە دەروونىيەى كە بيكيت لە سەرەتاي ژيانى ئەدەبىدا پىيدا رەت دەبوو. چونكە زاراۋەى "ئىسقانەكانى ئىكۆ" لە مېتۆلۇجىيەى ئەغرىقى وەرگىراۋە و ئۆرفىدى شاعىرىش لە دیوانە گەرەكەى بەناۋى "گۆرانكارىيەكان" بەكارى ھىناۋە و باسى ئەفسانەى ئىكۆى پەرىى قەشەنگى كردوۋە. كە پەرىى دارستان و كانیاۋەكان بوۋە و رۆژىك چاۋى بە نرسىس دەكەۋى و شەيداي دەبى. بەلام كورە عاشقى نەرگسى زۆر بە توندى بەرپەرچى دەداتەوۋە و ون دەبى. بەلام پەرىيەكە ھەرەك ئۆفید دەگىریتەوۋە بە تەنیا لە ناۋ دارستانەكان ون دەبى و گەلاى دارستانەكان كۆ دەكاتەوۋە لەيەكیان دەدا تاۋەكو رووى شەرمىنى خۆى پى بشاریتەوۋە. لە تاۋى زۆر خەم خواردنیش زۆر لاۋاز دەبى تەنیا دەنگ و ئىسقانى تىدا دەمىنیتەوۋە. كەس نايىبىنى تەنیا دەنگى دەبىستىرئ. بەو ماناىيەش ئىكۆ دەبىتە

تەنیا دەنگىكى بى لاشە بگرە بى شېۋەش. ئەو ئەفسانەيەش زۆر سەرنجى بىكىت رادەكىشى و لە سەرەتاي لاويدا وا ھەستى دەکرد كەوا ئەو تەنیا ئىسقان و دەنگ بى و دەنگدانەوھەكى لە زۆربەى كارە رۆمانووسى و شانۆيەكانى دووبارە بېتەو. بۆيە زۆربەى كەسايەتییەكانىشى كۆمەلە دەنگىكن. يا كۆمەلە كەسكىن كە تەنیا دەنگيان ماوھ. بەلام وشەى نىشتەنىيەكانىش ئەوھ ئەو دياردە كىمياويە بىر دەخاتەوھ و بە ماناي ئەوھ دى كە پاش ئەوھى پرۆسە كىمياويەكە لە تاقىگە تەواو دەبى مادە ئەسلەكە لە ژىرى قاپەكەدا دەنىشى. مەبەستى بىكىتتىش لىرەدا ئەوھىيە كەوا قەسىدەكان دواى ئازارىكى زۆر كە بەر گيانى شاعىر دەكەوئى لەسەر پەرە كاغەزەكان دەنىشن.

ساموئىل بىكىت قەسىدە ئىنگىلىزىيەكانى لە سالانى نىوان ۱۹۲۸ تاوھكو ۱۹۳۵ نووسىوھ و لە سالى ۱۹۲۷ خويىندە ئەدەبىيەكەى لە دىبلن تەواو كىردوھ و بوارى وانه وتەوھى دوو سالى لە قوتابخانەى بالاي مامۇستايان لە پارىس پى درا، بەلام ئەو تا كۆتايىيەكانى سالى ۱۹۲۸ ناچىتە پارىس. ئەو رىگە پىدانە لە پىشەى وانه وتەوھ لە دىبلن رىزگارى دەكا، كە ئەو زمان و ئەدەبى فەرنسى تىدا دەوتەوھ. بەلكو دەىگوازىتەوھ كەش و ھەواى پارىس كە ئەو شەيداي بوو. لە كاتى مانەوھشى لە پارىس گوئى بە وەزىفەكەى و ژيانى زانكۆنەدەدا، بگرە زياتر خەرىكى ژيانى ئەدەبى و ھونەرى، جەنجالى ئەو كاتەى سىيەكانى پارىس بوو. پارىسى شۆرشى سوريالى و شورشى بوونگەرايى و.. ھتد. جوانترىن رىككەوتىش ناسىنى ھاوئىشتەمانىيەكەى خۆى بوو لە پارىس كە جىمس جۆيس بوو. كە كارىگەرىيەكى زۆرى لەسەرى دەبى.

بەلام خەونەكانى كە بە ئاشكرا لە قەسىدەكانى دەردەكەوتن كە دەستى بە نووسىنيان كىردبوو. زۆر ناخايەنن و بە با دەچن. بە تايبەتى دواى تەواو بوونى ماوھى وانهوتەوھەكى لە پارىس و گەرەنەوھى بۆ دىبلن وەكو مامۇستا لە زانكۆى ترىنتى كۆلىدچ. رقبوونەوھشى لە وانه وتەوھ و بىزارى لە كەش و ھەواى دىبلن خستيانە قۇناغىكى پىر لە ئازار و خەم و ياخىبوون و گومان. چونكە بىكىت نەيتوانى لەگەل پىشەى مامۇستايەتى رابى، ھەرەكە لەبارەيەوھ گوتوويانە

مامۆستایه‌کی بلیمه‌ت و سه‌رشیت و له هه‌مان کاتدا سه‌یروسه‌مه‌ره. قوتابییه‌کانیشی خستبووه حاله‌تیک له هه‌لچوون و دله‌پاوکی. هه‌روه‌ها نه‌یتوانی له‌گه‌ل ژیا‌نی دبلن هه‌لکا و له‌گه‌ل که‌شوه‌ها و کولتووری و کۆمه‌لایه‌تییه ئاسایی و توند و نیمچه لادییه‌که‌ی رابی. بۆیه ئه‌و که‌نجه‌ی که دووچاری نه‌خۆشی پاریس بوو بوو له‌و شارهدا ئازاریکی زۆری ده‌چه‌شت که کۆمه‌له‌ی ئه‌کلیرۆس بارودۆخه کولتوورییه‌که‌یان کۆنترۆل کردبوو، بیروبو‌چوونه تونده‌که‌ی خۆیان به‌سه‌ر داهیان و نووسیندا سه‌پاندبوو. هانی چاودێریکردنی کاره ئه‌ده‌بی و ته‌کنیکیه‌کانیان دهدا. پێیان وابوو ئازادی راده‌ربهرین هانده‌ریکه بۆ به‌دیه‌وستی و شه‌پانگیزی، له بارودۆخیکی له‌م جۆره‌شدا بیکیت قه‌سیده‌یه‌ک به‌ناونیشانی ئه‌لبا دهنووسی و له کۆواری دبلن ماغازینی ئایرله‌ندی به‌ناوبانگ بلاوی ده‌کاته‌وه، دوا‌ی ئه‌وه بیکیتی لاو پشت له‌ پیشه‌ی مامۆستایه‌تی ده‌کا و هه‌ول دهدا به‌داهاتی وه‌رگیرانه‌کانی و نووسینی رۆژنامه‌کان بژی. به‌ به‌رده‌وامیش قه‌سیده‌ی دهنووسی و بۆ پاریس و له‌ندن و کاسیل "ئه‌لمانیا" سه‌فه‌ری ده‌کرد تا له‌ دۆزه‌خی دبلن رابکا. به‌لام به‌ ناچاری و نا‌ئومیدی و هه‌ناسه‌ساردی بۆ شاره‌که‌ی ده‌گه‌ریته‌وه و خۆی به‌ بێ کار و سامان ده‌بینیته‌وه. سا‌لی ۱۹۳۳ش ناخۆشترین سا‌له‌کانی ته‌مه‌نی بووه، چونکه له‌و سا‌له‌دا کچه‌ هاو‌رییه‌کی ئه‌لمانی زۆر خۆشه‌ویستی له‌ده‌ست دهدا. هه‌روه‌ها له‌و سا‌له‌دا باوکیشی له‌ده‌ست دهدا که ئه‌و باوکی به‌ وینه‌ی هاو‌ری و په‌ناگه‌ پێشان داوه. هه‌ر له‌و سا‌له‌ ره‌شانه‌شدا بیکیت نه‌یتوانی به‌ دووردریژی کار له‌ رۆژنامه‌گه‌ری بکا. به‌ لکو ئه‌وه‌ی ره‌ت کرده‌وه به‌ زۆر به‌ریته‌ به‌ر کاری رۆژنامه‌نووسی و قه‌له‌مه‌که‌ی بۆ نووسینی شتیک بخاته‌ گه‌ر که پێوه‌ندی به‌ ترسه زاتییه‌کانیه‌وه نه‌بی. هه‌ر له‌و کاته‌دا بیکیت ناتوانی له‌ گالێری نیشتمانی له‌نده‌نیش کار بکا، هه‌رچه‌نده رۆشنییرییه‌کی هونه‌ری به‌ریزیشی هه‌بووه. بۆیه له‌و قوناغه‌دا هیچ ریگه‌یه‌کی له‌ به‌رده‌مدا نامینیته‌وه ته‌نیا وه‌رگیران نه‌بی، تا داهاتیکی که‌می لێوه ده‌ست بکه‌وی و بتوانی ژیا‌نیکی ساده‌ی وه‌کو راهیب و سو‌فیگه‌ره‌کانی پێ بباته‌ سه‌ر.

له‌وانه‌یه ئه‌و به‌شه‌ بچووکه‌ش له‌ ژیا‌ننامه‌ دووردریژه‌که‌ی بیکیت ۱۹۰۶-۱۹۸۹

دەرۋازەيەك بى بۆ خويندەنەۋەي ديوانەكەي "ئىسقانەكانى ئىكۆ و نىشتەنيەكانى تر" چونكە ئەو قەسىدانەي كە لە قۇناغى يەكەمى ژيانى نووسىۋىنى شىۋازە ئۆتۆيۈگرافىيە "ژياننامە" كەي ناشاردريتهۋە. سەربارى شىۋازە "هرمسىيە" داخراۋەكەي و بۆچۈنە ئەزموونگەرييە تۈندەكەي و زمانە لەت لەتەكەي كە دەرگىز بە پارچە پارچەكانى زمان ۋەسفى بگەين، بيكىت لەو ديوانەيدا ۋەكو بوونەۋەريكى ويرانكار دەرەكەۋى كە چاودىرى ژيانىك دەكا ئەو لە ناخى خۇيدا ھەست بەۋە دەكا كە لىي دور خراۋەتەۋە لە ھەمان كاتدا ئەۋىش دەيەۋى خۇي لى دور بخاتەۋە، بەلام ناتوانى. بيكىت ئەو لاۋە ئايرلەندييەيە كە نىشتەمانەكەي- دايكى بەكىشى دەكا و لە ھەمان كاتدا لە خۇي دور دەخاتەۋە. بەمجۆرە ئايرلەندا و دبلن و چەند گەرەك و شوۋىن و ناۋنیشانىك ئامادەبوونيان دەبى پاشان ھەر ئەۋانە بزر دەبن ھەروەك نەبوۋىن و لەسەر شىۋەي ئايرلەندا ھەندىك لە شارەكانى ۋەكو پارسى، لەندەن. . . . لە ريگەي رەنگ و شوۋنەكانيانەۋە بوونيان ھەيە. بەلام ھەرگىز ناكىر ئەو شىعەرەي بيكىت بەۋە لە قەلەم بدەين كە ناۋچە پەرت و بلاۋەكانى كردبىتە چەند ناۋچەيەك. بەلكو شىعەريكى واقىيەي و خەيالىيە. بەۋەي كە ترسى ونبوۋن، جا بە مردن بى يا نامۆبوۋن، بال بەسەر زۆربەي ئەو شىعەراندە دەكىشى. لە دىدى بيكىتى لاۋىش، ئەۋە شاعىر ھەرگىز ناتوانى ژيان بۆ ھونەر بگۆرى ئەگەر ھەقىقەتى مردن سەرچاۋە و مەرچەع و پەناگەي ئەو ھونەرە نەبى. ھەرچەندە خۆشەۋىستى ھەندىك جارى لە دۋاي يەك دەتوانى بۆشايىيەك لە ناخى ئەو شىعەرە داگىر بكا كە بە ترس گەمارۆ دراۋە ھىچ سەيرىش نىيە بيكىت دەنگى ئىكۆى برىندار و ھەردەم لە گيانەلا بوۋن بگىرپتەۋە، ۋە قەسىدە گەنجەكانى ھەۋل نەدەن مادەيەكى شىعەرى سەرەتايى بەدەست بىتن كە لە نىتەشەنيەكان رزگار بوۋبى. ئەگەرچى ھەندىك لە قەسىدەكانىش دريژ دەرېكەون و ھەناسەيەكى گىرپانەۋەيان تىابى. ئەۋە ھەرگىز لە گوتن و گىرپانەۋەدا وردىن نەبوۋە و لە گرژى و چرى و كورنكرنەۋە بەدەر نەبوۋە. ئەۋ گەمەيە زياتر لەو شىعەرەدا دەرەكەۋتوۋە كە بيكىت بە فەرنەسى نووسىۋىيە چونكە رستەكان بەكەموكۆرى يا لە زۆر جار كات پارچە پارچە دەرەكەون. سيفات و تانەكان تەمومژاۋىن. پىكھاتەكان لە داپرانى

دەنگىي دەچن، كۆلگەي زمانەكەش لە رىتمىكى لەرزۆك دەكا ھەروەك ناوئىشانەكە
"راچەننەكانى ھەوا" ئاماژەي پى دەكەن .

ئەگەر خوێندنەوھى قەسىدە ئىنگىلىزىيە ھەرگىز پەراوەكانى بۆ سەر زمانى
فەرەنسى كارىكى زەحمەتەش بن كە "ئەدەت فۆرنىيە" ى پىسپۆر لە ئەدەبى بىكىت
كردوونىيە فەرەنسى، بەلام لە قەسىدە فەرەنسىيەكانى زۆر كراوەتر و سووكتەرن بۆ
خوێنەرەن، چونكە ھەرگىز راقەي بەشىكى زۆرى زاراوە و ناوەكانى بۆ زیاد كرووھ.
كە ئەمەش بەلگەي تواناي شىعرى بىكىتەن ھەرچەندە ئەو شىعرە فەرەنسىيەكانى كە
دواي شىعرە ئىنگىلىزىيەكانى نووسىونى پرۆژە شىعەريەكەي بەلكو دەتوانىن بلىن
تيۆرە شىعەريەكەي زياتر بەرجەستە دەكەن. لە شىعرە فەرەنسىيەكانىدا بىكىت
دەگاتە ئەو ئاستەي كە لە رىگەي ئىسكانەكانى ئىكۆ ھەولى دەربرىنى دەدا واتە
ھىنانەدىي شىعەريكى پوختى دامالراو لە ھەموو قەسەيەك. شىعەريك تەنيا
ئىمزاىەكى دەنگى بى، بەلام دوور لە ھەموو نمايشىكى ئاسايى. شىعەريك كە گيانى
ھەلبژاردن و تەجرىدى بەسەردا زال بى واتە بە كەمترىن وشە كورتى بكاتەوھ و
زياتر خەون و دید و وینەكان پىشان بەدا، دووریش نىيە سووربوونى بىكىت لەسەر
رەتكردنەوھى ھەرگىز پىرانى «يا دووبارە نووسىنەوھى» شىعەرە ئىنگىلىزىيەكانى بە
فەرەنسى تەنيا لەبەر ئەوھ بووبى كە ئەو پىي وابووھ ئەو شىعەرەي لە بەرھەمە
سەرھەتايىيەكانى بووھ، كە زۆر جار لە ئاستى ئەو داخووزىيانە نەبووھ كە شاعىر
ويستويەتى. بەلام ئەو شىعەرەش سەربارى كىشە زمانەوانى و شىعەريە روونەكانى
يا داخراوى و ئەستەمىيەكەي. بە ھەروازەيەكى گرینگ دادەنرئ بۆ چوونە ناو
جىھانى بىكىت بەتايبەتى جىھانە رۆماننووسىيەكەي كە ھەندىك لە بەرھەمەكانى
بوونەتە دەقىكى شىعەري دەگمەن. قەسىدە ئىنگىلىزىيەكانىشى قەسىدەي سەرھەتايى
زۆر بەرزەن و ھاوارىكى بەھىزى شاعىريان لە خۆ گرتووھ، كە دەنگدانەوھەكەي لە
ھەموو دەقەكانى تری دواترى دەبىستىرئ.

سەرچاوە: www.alimbaratur.com